Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/3706

2025 9 17

P9_TA(2024)0369

Azerbaidžanas, visų pirma represijos prieš pilietinę visuomenę ir dr. Gubado Ibadoglu ir Ilhamizo Gulijevo atvejai

2024 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Azerbaidžano, visų pirma represijų prieš pilietinę visuomenę ir dr. Gubado Ibadoglu ir Ilhamizo Gulijevo atvejų (2024/2698(RSP))

(C/2025/3706)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Azerbaidžano,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi Azerbaidžanas sulaikymų ir teisminio persekiojimo forma sustiprino represijas prieš pilietinę visuomenę, aktyvistus ir likusią nepriklausomą žiniasklaidą, pvz., „Abzas Media“; kadangi pilietinės visuomenės organizacijos šiuo metu turi informacijos apie beveik 300 politinių kalinių Azerbaidžane; kadangi pagal 2024 m. laisvės pasaulyje indeksą (jį skelbia organizacija „Freedom House“) Azerbaidžanas yra viena iš mažiausiai laisvų pasaulio šalių, atsiliekanti net nuo Rusijos ir Baltarusijos;

B. kadangi politinį ekonomistą ir opozicijos veikėją Gubadą Ibadoglu Azerbaidžano valdžios institucijos 2023 m. liepos mėn. suėmė ir iki 2024 m. balandžio 22 d. laikė jį kalėjime, o po to jam buvo skirtas namų areštas; kadangi sulaikymo laikotarpiu dėl kankinimų, nežmoniškų kalinimo sąlygų ir atsisakymo suteikti tinkamą medicininę priežiūrą smarkiai pablogėjo jo sveikata ir kilo pavojus jo gyvybei;

C. kadangi žmogaus teisių gynėjas Ilhamizas Gulijevas 2023 m. gruodžio 4 d. buvo savavališkai suimtas pateikus jam abejotinus kaltinimus prekyba narkotikais kaip tik po to, kai jis informavo, kad policija suklastojo įrodymus prieš vyriausybės kritikus; kadangi jam gresia iki 12 metų kalėjimo;

1. primygtinai ragina Azerbaidžaną nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Ilhamizą Gulijevą; pažymi, kad Gubadas Ibadoglu buvo paleistas ir jam skirtas namų areštas, ir ragina valdžios institucijas panaikinti jam draudimą keliauti ir visus pateiktus kaltinimus; ragina Azerbaidžaną skubiai užtikrinti, kad Gubado Ibadoglu pasirinktas gydytojas jam atliktų nepriklausomą sveikatos patikrinimą ir kad jam būtų leista gydytis užsienyje;

2. primygtinai ragina Azerbaidžaną nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus kitus politinius kalinius, būtent Tofiką Jagublu, Akifą Gurbanovą, Bachtijarą Hadžijevą, žmogaus teisių gynėjus ir žurnalistus Ulvi Hasanli, Sevindž Vagifgizi, Nargiz Absalamovą, Hafizą Babali, Elnarą Gasimovą, Azizą Orudžovą, Riufatą Muradli, Avazą Zeinali, Elnurą Šiukiurovą, Alasgarą Mamadli, Faridą Ismajilovą, taip pat ES ir kitų tautybių piliečius;

3. primena Azerbaidžano valdžios institucijoms jų įsipareigojimus gerbti žmogaus orumą ir pagrindines laisves ir ragina panaikinti represinius teisės aktus, kuriuos taikant nepriklausomos nevyriausybinės organizacijos ir žiniasklaida atsiduria už įstatymo ribų;

4. mano, kad Azerbaidžane vykdomi žmogaus teisių pažeidimai yra nesuderinami su šalies įsipareigojimu surengti COP29; reikalauja, kad organizatoriai užtikrintų, jog susitarime dėl priimančiosios šalies būtų visapusiškai įtvirtintos ir užtikrintos žmogaus teisės, pagrindinės laisvės ir veiksmingas pilietinės visuomenės dalyvavimas;

5. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę sustabdyti strateginę partnerystę su Azerbaidžanu energetikos srityje; primygtinai reikalauja, kad bet koks būsimas partnerystės susitarimas būtų sudaromas tik paleidus visus politinius kalinius ir šalyje pagerinus bendrą žmogaus teisių padėtį;

6. ragina ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais prašyti Azerbaidžane surengti susitikimus su politiniais kaliniais;

7. primena savo raginimą Azerbaidžano pareigūnams, padariusiems šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų, taikyti ES sankcijas pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms ir Azerbaidžano prezidentui, vyriausybei ir parlamentui.